

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het Vast Bureau van
Essen
Heuvelplein 23
2910 Essen

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): 4

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: Essen/W65B-RMIB-STOF-KNI/2022

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum tussen 15/02/2022 en 22/02/2022.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	Geen controle uitgevoerd	
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	2018-2020	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	Geen controle uitgevoerd	
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	2018-2020	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
	Tijdelijke premie COVID	2020	Bijlage 4: Controle van de toelagen, KB n° 47 van 26 juni 2020 met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	2020	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	Geen controle uitgevoerd	
7	De behandeling van de knipperlichten	2018-2020	Bijlage 7: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 14/01/2022.

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken beschikbaar.
Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Wet van 02/04/1965, boekhoudkundige controle

Er werden geen te veel ontvangen toelagen gevonden.

Volgens de verklaring van het OCMW werden in de gecontroleerde periode geen ontvangsten gerealiseerd.

Voor twee dossiers heeft het OCMW eventueel te weinig toelagen ontvangen voor een relatief gezien klein bedrag.

Recht op Maatschappelijke Integratie, boekhoudkundige controle

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

- Er worden weliswaar regelmatig ontvangsten doorgestuurd (formulieren D, voornamelijk in 2018 en 2019), maar soms ook niet (2018 & 2020). Er is dus geen systematische doorgave van de geïnde ontvangsten. Er is een aanzienlijke terugvordering betreffende niet doorgegeven geïnde ontvangsten, vooral te wijten aan een opgelopen achterstand in de doorgaven 2020 via formulier D. Het OCMW is verplicht ontvangsten van subrogaties zo snel mogelijk door te sturen en ontvangsten van afbetalingen minstens éénmaal per jaar;
- Het resultaat doet ook vermoeden dat er eventueel te weinig subsidies ontvangen werden. Het wordt aanbevolen dat het OCMW een intern nazicht organiseert op basis van de maandlijsten van de POD MI en de uitgaven van de boekhouding. Het is onvoldoende louter na te gaan of het formulier al dan niet aanvaard werd bij het doorsturen. Zo is het bijvoorbeeld ook van belang dat een formulier C na het formulier B wordt verstuurd om impact te kunnen hebben. Door dit niet te doen werden er een aantal knipperlichten niet uitgeschakeld;
- Er werd soms gecompenseerd: wanneer een OCMW zijn beslissing tot herziening van een dossier met terugwerkende kracht aan de POD Maatschappelijke Integratie meedeelt, wordt automatisch overgegaan tot een terugvordering van de toelagen die betrekking hebben op de herziene periode, zelfs al heeft het OCMW het teveel betaalde leefloon niet zelf kunnen terugvorderen. *Ook de eventuele extra toelage GPMI én de toelage voor de personeelskost voor het dossier wordt zo terug overgemaakt aan de POD MI.* Het OCMW moet in principe enkel de effectief gerealiseerde ontvangsten overmaken aan de POD. Het is wel zo dat het OCMW vanaf 2017 het innen van de vorderingen korter opvolgt. Meer informatie hierover werd opgenomen in het inspectierapport ESSEN/W65M-W65B-RMID-RMIB-KNI/2019

Sinds 2020 registreert het OCMW niet eerst een vordering en boekt daarop de gerealiseerde ontvangsten af, maar registreert het eerst de ontvangst en maakt dan de vordering aan. Dit gebeurde ook nog in 2021, maar wordt momenteel terug rechtgezet volgens het OCMW. Zoals de boekingen gebeurden in 2020 en 2021 is het bedrag van de vorderingen gelijk aan dat van de ontvangsten. Deze manier van werken is echter op een aantal vlakken problematisch:

- Terugvorderingsdossiers kunnen niet degelijk opgevolgd worden aangezien er geen vorderingen geboekt worden op basis van de OCMW-beslissing;
- Het OCMW creëert met ontvangsten die even hoog zijn als de vorderingen een foutief beeld;
- Voor knipperlichtdossiers met code 2 (er is een terugvordering maar de gelden zijn nog niet ontvangen) kan het OCMW de vordering niet voorleggen, waardoor subsidies worden teruggevorderd.

Het wordt ten zeerste aanbevolen op basis van de OCMW-beslissing tot terugbetaling een vordering te boeken op de 7-rekening en de gerealiseerde ontvangsten hiervan af te boeken, zoals dit tot en met 2019 correct gebeurde. Dit zou dus terug correct gebeuren vanaf 2022.

Dit alles doet besluiten dat de opvolging van de RMI-toelagen voor verbetering vatbaar is.

Stookoliefonds (verwarmingstoelage)

De procedurele opvolging van de dossiers is van goede kwaliteit, getuige daarvan de algemene naleving van de vastgestelde termijnen voor aanvraag, beslissing, kennisgeving en betaling.

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

- In twee dossiers waren er problemen met het **bewijs van het statuut**; in één geval bleek er geen bewijs van inkomen van de inwonende partner. In een ander dossier geen bewijs van het RVV-statuuat van de inwonende partner. Het is van belang steeds de stroom “statuuat verwarmingstoelage) in het dossier te hebben. Voor één dossier zonder voldoende bewijs statuut wordt de toelage teruggevorderd.

Er werd een relatief gezien groot verschil in uitgaven OCMW en betoelaging vastgesteld. Er werd een *mogelijk* subsidietekort vastgesteld. Er werden 101 aanvragen doorgestuurd voor 2020, terwijl er in de boekhouding 139 aanvragen terug te vinden zijn. Dat kan gedeeltelijk te maken hebben met de overloop van de jaren.

Er wordt aanbevolen de facturen te boeken vanaf beslissingsdatum in plaats van op leveringsdatum/aanvraagdatum, zodat de jaarafrekeningslijst van de POD en het jaarsaldo van het boekhoudkundig OCMW-artikel betreffende het stookoliefonds parallel verlopen. Op die manier zou een “overloop” tussen de jaren vermeden kunnen worden.

De behandeling van de knipperlichten

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

- Voor sommige dossiers met knipperlichten kan het OCMW de nodige bewijzen niet voorleggen, wat de intrekking van het formulier B tot gevolg had. Als het OCMW aangeeft dat het knipperlicht terecht is (wat ook blijkt uit de controle) en er teruggevorderd moet worden van de cliënt/uitbetalingsinstelling, dan dient er een terugvorderingsbeslissing genomen te worden én een vordering opgemaakt. Afwezigheid van of terugvorderingsbeslissing of geboekte vordering heeft intrekking van formulier B tot gevolg.

Zo is het ook van belang dat een formulier C na het formulier B wordt verstuurd om impact te kunnen hebben. Door dit niet te doen werden er een aantal knipperlichten niet uitgeschakeld. Indien het bedrag echter werd ontvangen door het OCMW moet er een formulier D worden doorgestuurd in plaats van een formulier C met terugwerkende kracht.

Bij verschillende knipperlichten was het zo dat het OCMW pas naar aanleiding van de inspectie de dossiers is gaan bekijken en tot de vaststelling kwam dat er actie ondernomen moest worden (bedragen terugvorderen, vorderingen opmaken, loonbrieven opvragen). Deze mogelijke acties komen echter te laat. Het is de bedoeling dat bij de ontvangst van een knipperlicht dadelijk actie wordt ondernomen. Het zijn prioritair te bekijken dossiers

en moeten voorrang krijgen in de werking. Bij terechte knipperlichten gaat het namelijk om personen die (gedeeltelijk) ten onrechte leefloon/equivalent leefloon hebben ontvangen. Indien het OCMW toch nog beslist bepaalde bedragen te gaan terugvorderen bij begunstigden, dan moet het afwachten of dit nog past binnen de bepalingen van behoorlijk bestuur. Indien een dossier al enige tijd afgesloten is acht de inspectie het niet evident toch nog bedragen te gaan vorderen bij een ex-cliënt, te wijten aan het niet voldoende opvolgen van de dossiers door het OCMW.

Het ten onrechte uitgekeerde leefloon wordt via de controle knipperlichten teruggevorderd. Indien het OCMW toch nog ontvangsten zou realiseren in deze dossiers, dan moeten deze niet meer overgemaakt worden aan de POD MI. In die zin wordt het aanbevolen deze eventuele bedragen dan best niet op het gebruikelijke artikel te boeken.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 *Evolutie ten opzichte van eerdere controles*

Boekhoudkundige controle equivalent leefloon (Wet 2/04/65): het OCMW zet de goede werking verder

Boekhoudkundige controle leefloon dossiers: dezelfde opmerkingen blijven geldig, waarbij de toelagen die het OCMW eventueel te weinig ontvangen heeft substantieel gegroeid is (van 1,54% naar 5,24% in bruto uitgaven)

Stookolie: er werd rekening gehouden met een aantal eerder gemaakte opmerkingen, maar niet voor alle dossiers kon het aangehaalde statuut bewezen worden

Knipperlichten: zoals bij vorige controle konden voor een aantal dossiers de bewijsstukken niet voorgelegd worden. De opvolging blijft onvoldoende

5.2 *Debriefing*

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met aantal personeelsleden van het OCMW te bespreken. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur.

5.3 *Algemene opmerkingen van het OCMW*

Met het oog op de controle van de toegekende budgetten met betrekking tot COVID-19 wordt aangeraden een afzonderlijk artikelnummer te creëren in de boekhouding waarop alle uitgaven en ontvangsten worden geboekt.

6. CONCLUSIES

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de eventueel te weinig ontvangen toelagen en de te veel ontvangen toelagen.

Te weinig ontvangen toelagen

Controle	Gecontroleerde Periode	Eventueel te weinig ontvangen	Terugvorderings-procedure
Wet van 02/04/1965, boekhoudkundige controle	2018-2020	Zie bijlage 2	Uit te voeren door uw diensten

Recht op Maatschappelijke Integratie, boekhoudkundige controle	2018-2020	Zie bijlage 4	Uit te voeren door uw diensten
Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	2020	Zie bijlage 5	/
Knipperlichten	2018-2020	Zie bijlage 7	Uit te voeren door uw diensten

Te veel ontvangen toelagen

Controle	Periode	Terugvordering	Terugvorderings-procedure	Terugvorderings-periode
Recht op Maatschappelijke Integratie, boekhoudkundige controle	2018-2020	€35.158,68	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	Jaar 2020	€92,12	Door onze diensten	Op de volgende subsidie die u wordt toegekend
De behandeling van de knipperlichten	2018-2020	Cf. bijlage nr. 7	Door onze diensten	Op maandstaat 2/2022

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 dagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Annemarieke De Knijf